

Forskningspolitiskt nyhetsbrev från Nationella sekretariatet för genusforskning
med perspektiv på genus och forskningspolitik

Foto: Björn Larsson Adis/DSCA/NIKK



Hon beställer genusforskning

– Jämställdhetsdebatten borde ta mer hänsyn till vad genusforskningen har kommit fram till, säger jämställdhetsminister Nyamko Sabuni.

– Debatten blir ibland ytlig. Det behövs mer kunskap till alla som håller på inom sektorn.

Som jämställdhetsminister har Nyamko Sabuni tagit initiativ till satsningen på forskning om kvinnors hälsa. Regeringen fördelar 90 miljoner kronor via Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS. Avsikten är att

belysa hur kvinnor ibland missgynnas av vården.

När det gäller det särskilda anslaget till genusforskningen vill Nyamko Sabuni ha mer tid att föra en diskussion om behovet av och motivet till stödet.

– Det handlar om en kunskapsuppbyggnad, sedan ska forskningen klara sig på egen hand. Jag kan inte säga var vi är idag. Om det är dags att avbryta stödet eller om det behöver fortsätta ett tag till.

SIDAN 4

NIKK brygga mellan teori och praktik

Den nordiska organisationen NIKK har fått ett mer politiskt styrt uppdrag. Men NIKKs direktör Solveig Bergman menar att uppgiften som kunskapsmässig resurs för den nordiska jämställdhetspolitiken inte gör NIKK till ett passivt institut för politik.

– Jämställdhetsprogrammet innehåller spännande förslag som är av intresse både för genusforskningen och för jämställdhetspolitiken. Det är naturligt att jämställdhetspolitiken förändras i och med kunskapsproduktion. SIDAN 2

Kd positivt till stödet till genusforskningen

Kristdemokraterna betonar både jämställdhet och genusproblematik som viktiga områden. Partiet har ställt sig bakom det riktade stödet till genusforskningen. Det skriver kristdemokraten Yvonne Andersson i en debattartikel.

SIDAN 7

Halv miljard till kvinnors forskningskarriärer

Alltför få kvinnor gör akademisk karriär i Sverige. Därför ska ett hundratal disputerade kvinnliga forskare få bättre karriärmöjligheter. Totalt satsas en halv miljard kronor, varav drygt 300 miljoner från VINNOVA.

SIDAN 6

Genusutbildningar får MVG

Hög kompetens och starkt engagemang hos lärarna. Sveriges genusvetenskapliga utbildningar håller ofta mycket hög standard konstaterar Högskoleverket i en ny rapport.

SIDAN 6

Bygg broar mellan teori och praktik



Kunskap är ett av honnörorden inom politiken. Utan kunskap går det inte att styra landet. Ibland utpekas kunskap som något konkret och nödvändigt och ibland som något diffust och icke nödvändigt. I vilken ytterlighet placerar sig genusforskningen? Är den nyttig eller en lyx som kan undvaras? I debattretoriken finns en flora av försök att besvara frågan.

Men en retoriskt ställd fråga går givetvis inte att besvara. Själva logiken i den utesluter att den går att pröva. Svaret ligger i betraktarens öga.

Huruvida forskning är nyttigt eller onyttigt har förvisso relevans för praktisk problemlösning. Man kan inte med säkerhet veta att något är ett problem om ingen undersökning har gjorts. Vår erfarenhet och våra gissningar spelar ofta ett spratt om vi grundar problem på tro i stället för på vetande.

Forskningen har alltså betydelse för insikten om vad som är problem som behöver politisk lösning. Politiken väljer dock vilket problem som skall lösas.

Men forskning behövs också för själva problemlösningen. Det behöver utvecklas en plattform för praktisk forskning som bygger broar mellan teoretisk forskning och vardagspraktiken.

Forskning om förändring är ett sådant fält där det krävs både teoretisk och praktisk kunskap. Här fordras ett aktivt samarbete mellan genusforskning och jämställdhetspolitik.

Anne-Marie Morhed
Föreståndare för Nationella sekretariatet för genusforskning

Tydligare fokus med politisk styrning

Av Inga-Bodil Hermansson

Kopplingen mellan forskning och politik ska stärkas. Den nordiska organisationen NIKK ska nu serva jämställdhetspolitiken med kunskap. Ett namnbyte är på gång för att markera den nya inriktningen.

Nordiska institutet för kvinno- och könsforskning, NIKK, som funnits i drygt tio år, fick ett nytt uppdrag förra året. Från att främst ha samordnat nordisk forskning ska NIKK enligt sitt nya mandat utforma sina projekt inom det Nordiska ministerrådets samarbetsprogram för jämställdhet.

– NIKK är nu mer än tidigare knuten till jämställdhetspolitiken och ska fungera som ett kunskapscentrum och som en brygga mellan forskningsvärlden och den politiska världen, säger Solveig Bergman, direktör för NIKK.

Bestämt själv tidigare

Tidigare har NIKK självständigt bestämt vilka projekt och samarbeten som ska genomföras, liksom vilka målgrupper som ska nås, utan att verksamhetens politiska koppling varit så uppenbar, menar Solveig Bergman.

Carita Peltonen är rådgivare i den ämbetsmannakommitté som är ministerrådets högra hand. Hon menar att ministerrådets uppfattning är att NIKK

ska vara ett instrument för att genomföra det nordiska jämställdhetssamarbetet.

Nordiska ministerrådet är NIKKs uppdragsgivare och NIKK kommer i och med sitt nya mandat bedriva forskningsprojekt inom ramen för *Nordiska jämställdhetsprogrammet 2006-2010*, ett samarbetsprogram som årligen kompletteras med en handlingsplan för nordiskt jämställdhetsarbete.

Kunskap förändrar politik

– Där står vad man önskar genomföra. NIKK har möjlighet att föreslå projekt, men allt som görs med nordiska pengar ska ha relevans för nordiska länder. NIKKs grundanslag kommer från Nordiska ministerrådet som ger riktlinjer för nytt kontrakt med NIKK, säger Carita Peltonen.

NIKKs uppdrag är mer politiskt nu, menar Solveig Bergman, men poängterar att uppgiften som kunskapsmässig resurs för att genomföra jämställdhetsprogrammet inte gör NIKK till ett passivt institut för politik.

– Jämställdhetsprogrammet innehåller spännande förslag som är av intresse både för genusforskningen och för jämställdhetspolitiken. Det är naturligt att jämställdhetspolitiken förändras i och med kunskapsproduktion. NIKK är med



– NIKK är nu mer än tidigare knuten till jämställdhetspolitiken och ska fungera som ett kunskapscentrum och som en brygga mellan forskningsvärlden och den politiska världen, säger Solveig Bergman, direktör för NIKK.

och förverkligar jämställdhetspolitiken med vår specialkompetens genom att förmedla och förankra kunskapsmässiga beslut, säger hon.

NIKKs verksamhetsförändring genomfördes efter en extern utvärdering som 2005 presenterades för ministerrådet. Utvärderingen är en naturlig del av att etablera en ny verksamhet, menar Carita Peltonen.

Namnbyte diskuteras

– Det är en naturlig utveckling att se vad som har hänt och vilka behov som finns i dag.

Efter ett tvåårigt kontrakt som följts upp med en intern utredning som lades fram i april i år har NIKK gott hopp om att få ett treårigt kontrakt från och med 2008. Ett namnbyte diskuteras också. Ett förslag är Nordiska institutet för kvinno- och könsforskning istället ska heta Nordiskt institut för kunskap om kön. Detta för att komma bort ifrån det allt för snäva i benämningen kvinno-forskning.

I och med det nya mandatet har forskningskoordinerande tjänster dragits in och fokus har flyttats från samordning av nordisk genusforskning, med forskare som huvudmålgrupp, till att vara en kunskapsmässig resurs för politiker.

Forskningsprojekt utformas inom ramen för och godkänns av den ämbetsmannakommitté som är Nordiska ministerrådet för jämställdhets högra hand. Projektresultaten offentliggörs som tidigare genom rapporter, NIKKs webb och NIKK magasin. Dessutom arrangeras seminarier, forskarkurser och konferenser, men information till breda målgrupper betonas.

Forskning om prostitution

NIKK kommer att fortsätta initiera och genomföra forskningsprojekt, såsom jämförande studier av de nordiska länderna, för att fylla kunskapsmässiga luckor inom politiskt intressanta och underforskade områden.

Ett exempel är det nyligen genomför-

da projektet om unga och pornografi i Norden och det projekt om prostitution i Norden som pågår nu.

– Det finns stora kulturella och politiska skillnader inom Norden och i det finns intresse för både forskning och politik att mötas, säger Solveig Bergman.

Lättare att fokusera

Hon påpekar att NIKKs roll i den akademiska världen också har förändrats sedan 1990-talet. I dag fylls behovet av forskningssamordning bättre än när NIKK startade. Det finns bland annat en nordisk forskarskola, föreningar och andra koordinerande enheter inom de nordiska länderna. Enligt Solveig Bergman har det nya mandatet förtydligat institutets verksamhet.

– NIKK hade väldigt brett mandat tidigare och vi är en väldigt liten institution med få anställda, samtidigt som ambitionsnivån var för hög och kanske något fragmentarisk och brokig. Nu har både jag och personalen lättare att fokusera, säger hon.

Jämställdhetsdebatten ytlig utan genuskunskap

Av Bosse Parbring

Foto: Nils Petter Nilsson/SCANPIX



– Jämställdhetsdebatten borde ta mer hänsyn till vad genusforskningen har kommit fram till. Debatten blir ibland ytlig. Det behövs mer kunskap till alla som håller på inom sektorn. Det säger jämställdhetsminister Nyamko Sabuni.

Det har sedan länge funnits en ömsesidig relation mellan jämställdhetspolitik och genusforskning. Den borgerliga regeringen 1991-1994 betonade det sambandet och motiverade stödet till genusforskningen bland annat med att forskningen kan ge kunskapsunderlag för att utveckla jämställdhetspolitiken. Socialdemokratiska regeringar har resonerat på liknande sätt senare. Sedan i höstas är det två folkpartister som kan föra en dialog i regeringen i dessa frågor – forskningsminister Lars Leijonborg och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni.

– Genusforskningen är en viktig byggsten i jämställdhetspolitiken, säger Nyamko Sabuni.

Hon har initierat flera satsningar på jämställdhetsområdet som berör genusforskningen. I förra numret av Genusperspektiv presenterades satsningen på forskning om kvinnors hälsa. Regeringen fördelar 90 miljoner kronor via Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS. Avsikten är att belysa hur kvinnor ibland missgynnas

av vården.

– När man läser den forskning som finns på området och hör om hur kvinnor behandlas i vården – att det faktiskt kan vara en fråga om liv och död – tycker jag att det är viktigt att få mer kunskap om kvinnosjukdomar och hur kvinnor behandlas inom sjukvården, säger Nyamko Sabuni.

– Jag vet att man inom hälsoforskning tar mer hänsyn idag till skillnader mellan kvinnor och män, men jag ser ändå ett behov av mer forskning inom området.

Kvalitetssäkra service

– Jag vill också betona perspektivet att servicen som staten erbjuder medborgare ska vara kvalitetssäkrad, säger Nyamko Sabuni. Det innebär bland annat att den måste vara lika för kvinnor och män. Hälso- och sjukvården är en del av den service som behöver kvalitetssäkras.

Hur användbar forskningen kommer att bli för att förbättra behandlingen av kvinnor inom hälso- och sjukvården vill Nyamko Sabuni inte ha några synpunkter på ännu.

– FAS har fått fria händer att stödja forskning där man anser att det behövs en kunskapsuppbyggnad. Så det får visa sig vad det blir för forskning och hur den kan användas. Forskning behövs på bred front.

– Om jag ska peka ut något särskilt som jag tycker är viktigt så är det forskning om kvinnors hjärt- och kärlsjukdomar. Men FAS och forskare på området har bättre koll än jag.

Det finns en diskussion inom medicinsk genusforskning om vad forskningsområdet kan omfatta. En del medicinska genusforskare är oroliga för att en satsning på kvinnors hälsa underbygger ett perspektiv som de menar överdriver de biologiska könsskillnaderna mellan kvinnor och män. Jämställdhet inom vården handlar inte bara om biologiska könsskillnader, menar dessa genusforskare, utan också om etnicitet, klass, sexualitet och andra maktordningar.

– Det finns säkert en kamp i forskningen som kan vara relevant – det kan inte jag avgöra, säger Nyamko Sabuni.

– Mitt bekymmer är att vi har haft en norm där man inte tagit hänsyn till kön. Jag ser som jämställdhetsminister att det finns en kunskapslucka som behöver fyllas.

Inom regeringspartierna finns en principiell kritik mot de särskilda medel som har öronmärkts till genusforskningen via Vetenskapsrådet. Kritikerna menar att alla forskningsmedel ska sökas i fri konkurrens med andra projekt. Politiker ska inte styra inriktningen på forskningen genom att öronmärka forskningsmedel. Att satsa 90 miljoner



Foto: Claudio Brecianu/SCANPIX



kronor på forskning om kvinnors hälsa skulle man kunna se som en omfattande och preciserad öronmärkning av forskningsmedel. Men Nyamko Sabuni ser det inte så.

– Vi har ett generellt forskningsanslag som inte ska öronmärkas utan sökas i konkurrens med annan forskning. Men som jämställdhetsminister har jag ett särskilt anslag som jag kan använda till det som jag anser är viktigt. Det är två olika saker. Det är jämställdhetsdepartementets eget anslag som går till att öka kunskapen inom mitt område. Så kan alla departement göra för att få mer kunskap om det egna området.

Diskuterar öronmärkning

När det gäller det särskilda anslaget till genusforskningen vill Nyamko Sabuni ha mer tid att föra en diskussion om behovet av och motivet till stödet.

– För mig är det mer angeläget att bygga upp kunskapen om när det är relevant att forskningen ska ha ett genusperspektiv. Där finns det brister. De som fördelar anslag till forskning måste ha kunskap.

Än så länge följer regeringen den inriktning som socialdemokraterna, miljöpartier och vänsterpartiet fastställde om stödet till genusforskningen. Det betyder att stödet stegvis utökas till 2008 till att omfatta 22 miljoner kronor som fördelas av Vetenskapsrådet. Men om

stödet ska finnas kvar när regeringen lägger en ny forskningsproposition hösten 2008 är en öppen fråga.

– Jag har några frågeställningar som jag vill ha svar på, säger Nyamko Sabuni. Vi har hållit på länge med stödet. Hur långt har vi kommit med uppbyggnaden av genusforskningen? Vi kan inte hålla på i evigheter. Det handlar om en kunskapsuppbyggnad, sedan ska forskningen klara sig på egen hand. Jag kan inte säga var vi är idag. Om det är dags att avbryta stödet eller om det behöver fortsätta ett tag till.

En annan stor satsning på jämställdhetsområdet som väntas bli klar i höst är regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Handlingsplanen ska bland annat omfatta ett förbättrat stöd till våldsutsatta kvinnor, en översyn av de regler som påverkar våldsutsatta kvinnors ekonomiska situation, insatser riktade mot män som slår, insatser som ökar kunskaperna i polis- och domarkår, forskning om mäns våld mot kvinnor och förslag till hur stadsplaneringen kan öka kvinnors trygghet.

Insatserna på forskningsområdet kommer att handla om praktisk forskning.

– Forskare ska utvärdera de metoder som används när kvinnojourer tar hand om kvinnor som utsatts för våld, säger Nyamko Sabuni. Forskare ska också

utvärdera metoder för hur man rehabiliterar män. Även hur barnen bemöts ska utvärderas.

Sedan tidigare finns också ett stöd från regeringen till Nationellt kunskapscentrum för mäns våld mot kvinnor vid Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Tillämpad jämställdhetsforskning

I den utredning av målen för jämställdhetspolitiken som Gertrud Åström ledde (SOU 2005:66) efterlystes mer tillämpad forskning på jämställdhetsområdet, liknande den forskning som regeringen ska satsa på när det gäller mäns våld mot kvinnor. Gertrud Åström saknade ett led mellan en mer teoretisk genusforskning och vardagspraktiken. Hon menade att den jämställdhetsmyndighet som hon föreslog skulle kunna vara beställare av en sådan tillämpad jämställdhetsforskning.

Den socialdemokratiska regeringen köpte idén och förslaget togs av riksdagen våren 2006 när de nya målen för jämställdhetspolitiken fastställdes. Men allianspartierna har hela tiden varit kritiska till idén att inrätta en jämställdhetsmyndighet, så efter regeringsskiftet är det en död fråga. Men tanken om att satsa mer på tillämpad jämställdhetsforskning avvisar inte Nyamko Sabuni.

– För detta behövs ingen ny myndighet.



NIKK magasin om religion, kön och makt

Senaste numret av NIKK magasin handlar om olika religioners förhållande till kön och makt. Islam och kristendom är lika problematiska ur ett feministiskt perspektiv, skriver en forskare. En annan forskare skriver att unga muslimer i Norge förhåller sig tvetydigt till kön och jämställdhet. NIKK magasin kan beställas gratis från www.nikk.uio.no.

Svensk representant i europeiskt jämställdhetsinstitut

Marianne Laxén, chef för regeringens jämställdhetsenhet, är nominerad som svensk representant till styrelsen för det europeiska jämställdhetsinstitutet som ska etableras i Vilnius i Litauen.

Jämställdhetsinstitutet kommer främst att ha till uppgift att samla in, sammanställa, analysera och sprida information om jämställdhet i medlemsländerna. Institutet ska också utarbeta metoder för att bättre integrera jämställdhetsarbetet i EU-politiken.

Europeiskt nätverk för kvinnliga forskare

I slutet av april hölls European Platform of Women Scientists (EPWS) första generalförsamling i Bryssel. Nätverkets mål är att främja kvinnor som forskare.

Genom att påverka europeisk forskning och forskningspolitik hoppas organisationen öka kvinnors deltagande i europeiska forskningsprogram och att kvinnor fullt ut ska integreras på alla nivåer inom forskningssystemet.

Kvinnor som forskar eller nätverk, personer eller organisationer som främjar kvinnors forskning, eller könsperspektiv på forskning, välkomnas i nätverket.

www.epws.org

Halv miljard till kvinnors forskningskarriärer

Allt för få kvinnor gör akademisk karriär i Sverige. Därför ska ett hundratal disputerade kvinnliga forskare få bättre karriärmöjligheter. Totalt satsas en halv miljard kronor, varav drygt 300 miljoner från VINNOVA.

Programmet kallas VINNMER och ska ge bättre karriärmöjligheter för kvinnor inom strategiskt viktiga forskningsområden. Närmare 100 kvinnliga disputerade forskare ska under åren 2007-2014 få möjlighet till vidare forskarmeritering. VINNOVA satsar upp till 50 miljoner kronor per år, sammanlagt drygt 300 miljoner kronor.

VINNOVA finansierar upp till halva forskarlönen under tre år. Forskarens arbetsgivare finansierar resten av lönen. Satsningen på VINNMER görs i enlighet med vad som angavs i den senaste forskningspropositionen.

– VINNMER är en riktad kraftfull satsning som kommer att ge resultat.

Den kompletterar på ett bra sätt vår egen satsning ”KTH Future Faculty” som strävar efter att andelen kvinnor på högre tjänster ska öka för att tillgodose det stora behovet av framtida forskningsledare, säger Anders Flodström, rektor på KTH och blivande universitetskansler.

– Allt för få kvinnliga disputerade meriterar sig för högre tjänster. VINNOVAs nya program ger finansieringsmöjligheter som kan ändra på detta, säger Harriet Wallberg-Henriksson, rektor på Karolinska institutet.

– Om vi ska behålla och utveckla svensk konkurrenskraft, så måste fler unga kvinnor göra forskarkarriär. Genom VINNMER får kvinnliga forskare bra karriärmöjligheter samtidigt som deras internationella och industriella nätverk utökas. Dessutom stärks deras forsknings- och innovationsmiljöer, säger Per Eriksson, generaldirektör VINNOVA.

God kvalitet på landets genusutbildningar

Hög kompetens och starkt engagemang hos lärarna. Sveriges genusvetenskapliga utbildningar håller ofta mycket hög standard konstaterar Högscoleverket i en ny rapport.

Högscoleverket har utvärderat utbildningarna i genusvetenskap vid Göteborgs, Karlstads, Linköpings, Lunds, Stockholms, Umeå, Uppsala och Örebro universitet samt vid Malmö och Södertörns högskola. Kvinnorna är i majoritet bland både lärare och studenter, men i takt med att ämnet utvecklats och nu också omfattar områden som maskulinitetsforskning och queerteori har antalet män på utbildningarna blivit fler.

Den genusvetenskapliga undervisningen håller i allmänhet en mycket god kvalitet. Studenterna är insatta i lärarnas forskning och ger dem beröm för deras engagemang, kunskap och tillgänglighet. Vid många genusveten-

skapliga institutioner är det dock få tillsvidareanställda lärare och små utbildningsmiljöer med få studenter, vilket ibland skapar problem för utbildningskvaliteten.

I Lund har man en stark ekonomi och förhållandevis många lärarledda timmar med 8 timmar i veckan på A-kursen. I Stockholm däremot är antalet undervisningstimmar lägst i landet. På A-kursen är bara 3,5 timmar i veckan schemalagda, vilket är ett problem. Ändå fungerar utbildningen bra; kvaliteten är god och lärarna engagerade.

Genusvetenskapen vid Södertörns högskola, som också har flest studenter, har en arbetsmarknadsanknytning i utbildningen, vilket man i stort sett är ensam om i landet. Högscoleverkets bedömargrupp ser positivt på att man i samarbete med Stockholms akademiska forum erbjuder studenterna praktikplatser inom ramen för utbildningen.

Läs rapporten på www.hsv.se.

Jämställdhets- arbete ska baseras på vetenskap

Kristdemokraterna betonar både jämställdhet och genusproblematik som viktiga områden. Partiet har ställt sig bakom det riktade stödet till genusforskningen. Det skriver kristdemokraten Yvonne Andersson i en debattartikel.

När jag tänker på genusforskning, så kommer jag att tänka på uttrycket ”gråt inte – forska”. På 70-talet var det en paroll för kvinnorörelsen, men det jag närmast tänker på är Radio Ellen som kom i början av 80-talet, där ett inlägg var ett vetenskapsprogram som hette just så, där en kvinna sjöng orden som signaturljud. Uppmaningen ställd till kvinnor har två intressanta aspekter; dels kvinnor som forskningsobjekt, dels kvinnor som forskningsobjekt.

Fören forskning och familjeliv

Forskning har enligt traditionen varit ett kall som fått tränga ut allt annat – inte minst familjebildning. Detta har varit en orsak till problemet med den låga andelen kvinnor inom forskningen. Sakta men säkert har andelen kvinnliga forskare ökat, och vi har visat att en hängivenhet som forskare inte exkluderar en hängivenhet till sin familj.

Här återstår dock en hel del av kristdemokratiska synpunkter på forskarstudierandens ekonomiska och sociala trygghet under barnåren, och det är en fråga som vi fortsätter att driva. Man ska som kvinna helt enkelt kunna förena familje-

bildande med forskningskarriär.

När det gäller kvinnor som forskningsobjekt menar Kristdemokraterna att jämställdhetsarbete måste baseras i vetenskap. När den riktade satsningen på en uppbyggnad av genusforskningen presenterades i forskningspropositionen *Forskning för framtiden* (1999/2000:81) uttryckte vi i vår riksdagsmotion ett stöd. Sedan dess har kristdemokraterna i partiets efterföljande forskningsmotioner betonat jämställdhet och genusproblematik som ett viktigt område.

Positiv syn på jämställdhet

Tvårt emot den vanliga förställningen, så har det inom den kristdemokratiska idétraditionen alltid funnits en positiv syn på jämlikhet och en progressiv hållning till arbetet för jämställdhet. Mäns och kvinnors fundamentala jämlikhet som mänskliga personer, som rationella och andliga varelser har alltid hävdats. Alla människor ska kunna utveckla sin fulla potential och båda könen får makt över sina liv.

Satsning på excellens

En viktig och ofta återkommande fråga är det riktade statliga stödet till genusforskning. För Sverige är ett tämligen litet land och varje investerad forskningskrona måste generera en bra avkastning.

Internationella bedömares intryck tycks vara att svensk genusforskning kommit långt, samtidigt som den har en svagare internationell förankring.

Tanken med de tre nyligen inrättade Centers of Gender Excellence som ett nav i en europeisk genusforskning tycker jag är intressant. Kanske kan det bidra till mindre gråt – och mer forska!

Yvonne Andersson, fil dr
Kristdemokratisk riksdagsledamot
i utbildningsutskottet.

VINNOVA ger bort gratis genusforskare

Alla företag och organisationer som får forskningsmedel från VINNOVA ska erbjudas en egen genusforskare. Upp till 45 miljoner kronor ska användas i en jämställdhetssatsning för att integrera genusforskare i VINNOVAs långsiktiga projekt. Genusforskaren ska kunna hjälpa organisationen med hur man kan arbeta med jämställdhet. Det är dock ett erbjudande som är frivilligt att använda sig av.

Ebba Witt-Brattström i ny forskningsberedning

Regeringen har tillsatt en ny forskningsberedning. Forskningsberedningen är ett rådgivande organ till regeringen i forskningsfrågor och består av företrädare från olika delar av forskarvärlden och näringslivet.



En av ledamöterna i den nya forskningsberedningen är Ebba Witt-Brattström, professor i litteraturvetenskap med genusinriktning vid Södertörns högskola. Hon ledde utredningen *Viljan att veta och förstå. Kön makt och den kvinnovetenskapliga utmaningen i högre utbildning* (SOU 1995:110).

Tidigare satt Anne Hammarström, professor i folkhälsovetenskaplig genusforskning vid Umeå universitet, i forskningsberedningen.

www.regeringen.se

Debatt

Vill du skriva en debattartikel som berör genusforskningens villkor?

Skicka i så fall ditt debattinlägg till Bosse Parbring, tel 031-786 56 01, e-post bosse.parbring@genus.se. Vi förbehåller oss rätten att av utrymmesskäl korta ner debattinlägget.

Kalendarium

Past, Present, Future.
From Women's Studies to
Post-Gender Research.
Jubileumskonferens
i Umeå
www.umu.se/kvf 14-17 juni

Gender perspectives on
evolutionary biology.
Internationell konferens
i Uppsala
www.slu.se 20-25 aug

Society and human-animal
studies in gender
perspective(s).
Internationell konferens
i Uppsala
www.gender.uu.se 26-28 aug

Vad skulle Linné tyckt om
genusforskningen?
Panelsamtal på
Bokmässans forskartorg.
Göteborg
www.genus.se 29 sep

Jämställdhetsarbete i
förändring?
Nationell jämställdhets-
konferens för universitet
och högskolor.
Göteborg
www.gu.se 17-18 okt

Fler arrangemang på www.genus.se

Genusprofessorer gav tid och legitimitet

Genusforskningen har stärkts genom satsningen på sex särskilda genusprofessorer. Det visar en granskning av regeringens satsning som Nationella sekretariatet för genusforskning har gjort.

Förutom en professor fick de sex institutioner som kom i åtnjutande av satsningen också en forskarassistent och en doktorand. Genom dessa tjänster ville man stödja genusperspektiv så att nya forskningshorisonter kunde öppnas.

Rapporten visar att även i fysikämnet didaktik, där professuren kom att användas för att bygga ett nytt ämne där genusperspektiv bara var en möjlig forskningsinriktning, har genusforskning kommit att introduceras.

Kerstin Alnebratt, doktorand i genusvetenskap och författare till rapporten, menar att inrättandet av professorer har ökat legitimiteten för genusforskningen. Minst lika viktigt är att satsningen gett

tid och utrymme för ett nödvändigt miljöbygge. Granskningen av satsningen visar också att skillnaderna varit stora i hur satsningen hanterats av de olika institutionerna. Detta har kommit att spela roll för hur utfallet blivit.

På de ställen där satsningen varit en del av en större satsning förefaller stabiliteten vara väsentligt starkare. Att det finns näraliggande verksamheter som skapar möjligheter till samverkan är en annan framgångsfaktor.

Samtidigt går det inte att negligera den oro för framtiden som flera av professorerna ger uttryck för när det gäller framtiden. Bristen på långsiktighet, avsaknaden av tjänster för nydisputerade, och att krav på motprestation inte ställts på de mottagande universiteten är exempel på frågor som lyfts fram i rapporten.

Rapporten går att läsa som PDF på www.genus.se.

Sekretariatets uppgifter

Nationella sekretariatet för genusforskning har till uppgift att främja svensk genusforskning i vid bemärkelse och verka för att betydelsen av genusperspektiv uppmärksammas i all forskning.

Detta sker bland annat genom utredningsarbete, informationsspridning, konferenser och seminarier.

I Nationella sekretariatet för genus-

forskningens uppgifter ingår bl a att:

- överblicka genusforskningen i Sverige och aktivt främja spridningen av dess resultat,
- analysera behovet av genusforskning inom alla vetenskapsområden, och
- arbeta för ökat medvetande om genusforskningens och genusperspektivens betydelse.



Nationella sekretariatet
för genusforskning

Genusperspektiv utges av Nationella sekretariatet för genusforskning, Göteborgs universitet, Box 200, 405 30 Göteborg. Tel 031-786 56 00 Fax 031-786 56 04. E-post sekretariat@genus.se. Webbplats www.genus.se. Genusperspektiv är gratis och kommer ut sex gånger om året. Ansvarig utgivare: Anne-Marie Morhed, föreståndare för sekretariatet, tel 031-786 56 03, e-post anne-marie.morhed@genus.se. Referensgrupp: Kenneth Abrahamson, FAS, Tina Acketoft, riksdagsledamot, Anne Hammarström, professor i genus och teknik, Anne-Marie Morhed, föreståndare, Camilla Norrbin, forskningshandläggare, Lena Olson, informatör, Annika Qarlsso, riksdagsledamot, Magdalena Streiffert, riksdagsledamot, Lena Trojer, professor i IT och genusforskning och Majléne Westerlund Panke, Vetenskap & Allmänhet. Grafisk form: Daniel Burkhalter, E & B Reklambyrå AB. Tryckeri: Grafikerna Livréna i Kungälv AB. ISSN: 1652-3768. Upplaga: 4500. Prenumeration: Nätverkstan Ekonomitjänst, tel 031-743 99 05, e-post ekonomitjanst@natverkstan.net. Redaktör: Bosse Parbring, tel 031-786 56 01, e-post bosse.parbring@genus.se.